

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Tdo/48/2015
Identifikačné číslo spisu:	1513010347
Dátum vydania rozhodnutia:	10.08.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Milan Karabín
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:1513010347.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Milana Karabína a sudcov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci obvineného W. I. pre zločin ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Tr. zák. a iné prerokoval na neverejnom zasadnutí 10. augusta 2015 v Bratislave dovolanie, ktoré podala matka obvineného S. I. prostredníctvom obhajcu JUDr. Petra Schmidla, proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 29. apríla 2015 sp. zn. 1 To 27/2015 a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie S. I., matky obvineného W. I., sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava V z 13. novembra 2014 sp. zn. 2 T 52/2013 bol obvinený W. I. uznaný za vinného zo zločinu ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Tr. zák. v jednočinnom súbehu s prečinom výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. na skutkovom základe, že

dňa 30.10.2012 v čase okolo 16.00 hod. v Bratislave - Petržalke na parkovisku pred bytovým domom na Z. ulici č. XX bez zjavného dôvodu fyzicky napadol poškodeného O. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Z. XX, Z. - B., a to tak, že ho asi štyrikrát stredne silnou až silnou intenzitou udel pravou rukou zovretou v päšť do ľavej strany hlavy, čím poškodenému O. X. spôsobil pomliaždenie tváre s krvnou podliatinou okolo ľavého oka, zlomeninu dolnej steny ľavej očné s posunom úlomkov, zlomeninu bočnej steny čelustnej dutiny vľavo s viacerými zlomeninami jej prednej steny, zlomeninu výbežkov sánky vľavo v oblasti sánkovo-spánkového kĺbu, neúplnú zlomeninu - prasklinu jarmového oblúka vľavo a pomliaždenie očnej gule ľavého oka, teda zranenia z lekárskeho hľadiska charakterizované ako ťažké, vyžadujúce si operačné riešenie a dlhodobú dobu liečenia prevyšujúcu 3 mesiace s práceneschopnosťou trvajúcou od 30.10.2012 do 27.02.2013, počas ktorej bol poškodený v dôsledku zranení obmedzený na bežnom spôsobe života, kde fyzickým útokom obvineného bola tiež ohrozená funkcia dôležitého zmyslového orgánu - ľavého oka poškodeného, pričom v súvislosti s uvedenými zraneniami poškodenej Všeobecnej zdravotnej poisťovni, Ružová dolina 10, Bratislava, vznikli náklady za úhradu zdravotnej starostlivosti vo výške 1.727,49 € a poškodenej Sociálnej poisťovni, Záhradnícka 31, Bratislava, v súvislosti s vyplatením nemocenskej dávky vznikli náklady vo výške 727,80 €.

Za to bol obvinený W. I. odsúdený podľa § 155 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 41 ods. 1, § 36 písm. j/, § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyroch) rokov, pričom na výkon uloženého trestu bol podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. bol zaviazaný uhradiť poškodenej spoločnosti Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s. Bratislava škodu vo výške 1.727,49 € a Sociálnej poisťovni Bratislava škodu vo výške 727,80 €.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. bol poškodený O. X. s nárokom na náhradu škody odkázaný na občianske súdne konanie.

Proti tomuto rozsudku ihneď po jeho vyhlásení podal odvolanie do viny i trestu obvinený W. I. do zápisnice o hlavnom pojednávaní (č.l. 300), ktoré odôvodnil osobitným podaním prostredníctvom svojho obhajcu (č.l. 312).

Obvinený v písomných dôvodoch odvolania namietal, že žalovaného skutku sa nedopustil, nakoľko sa v mieste spáchania skutku nenachádzal. V prípade, ak by odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa správne ustálil skutkový stav, tak sa nestotožňuje s právnou kvalifikáciou skutku a následne ani s výrokom o treste.

Z vykonaného dokazovania nevyplýva, že skutok bol vykonaný úmyselne vo vzťahu k následku. Aj v prípade, že skutok sa mal udiť tak, ako ho opísal poškodený, nebolo jeho cieľom spôsobiť poškodenému také zranenia, aké vznikli. Nasvedčuje tomu spôsob útoku, pri ktorom nebola použitá žiadna zbraň. Navrhol preto konanie kvalifikovať podľa § 156 ods. 1, ods. 3 písm. c/ Tr. zák. a uložiť mu primeraný podmienený trest, alternatívne zrušiť rozsudok a vec vrátiť súdu prvého stupňa na nové konanie a rozhodnutie.

Na základe včas podaného odvolania vo veci rozhodoval Krajský súd v Bratislave, ktorý na verejnom zasadnutí 29. apríla 2015 uznesením pod sp. zn. 1 To 27/2015 podľa § 319 Tr. por. odvolanie obvineného ako nedôvodné zamietol.

Rozsudok súdu prvého stupňa nadobudol právoplatnosť 29. apríla 2015, kedy vo veci rozhodol krajský súd, pričom obvinený uložený trest od uvedeného dňa aj vykonáva t.č. v Ústave na výkon trestu Bratislava.

Odpis rozhodnutia krajského súdu obvinený W. I. prevzal 2. júna 2015, jeho obhajca 28. mája 2015, prokurátor 25. mája 2015 a rozhodnutie prevzali i poškodené strany.

Okresný súd Bratislava V predložil 13. júla 2015 Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dovolanie v predmetnej veci, ktoré podala matka obvineného S. I. s výslovným súhlasom obvineného W. I., prostredníctvom zvoleného obhajcu JUDr. Petra Schmidla. Dovolanie smeruje proti vyššie citovaným rozhodnutiam a na súde prvého stupňa bolo podané 6. mája 2015 z dôvodov § 371 ods. 1 písm. c/, g/ Tr. por.

V písomných dôvodoch dovolania (č.l. 344-347) v rámci uplatnených dovolacích dôvodov argumentoval tým, že súd prvého stupňa v konaní nerešpektoval jeho postavenie ako obhajcu obvineného. Obvineného obhajoval na základe plnej moci od začiatku prípravného konania, pričom svoju neúčast' na hlavnom pojednávaní súdu vopred riadne a včas oznámil a ospravedlnil. Namietal, že súd ustanovil obvinenému náhradného obhajcu, hoci nebol k tomu dôvod, nakoľko on obvinenému plnú moc nevypovedal. Nie je o tom žiadny písomný záznam. Svojím nezákonným postupom súd zbavil obvineného jeho práva na zvoleného obhajcu a do dnešného dňa mu nebol ako obhajcovi doručený prvostupňový rozsudok. Nie je mu zrejmé, prečo krajský súd po predložení trestného spisu vec nevrátil prvostupňovému súdu, keďže súdy nemali vykázané doručenie rozsudku zvolenému obhajcovi a taktiež

nemali k dispozícii odôvodnenie podaného odvolania. Navrhol preto napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na nové konanie a rozhodnutie. Taktiež navrhol prerušiť výkon uloženého trestu.

Podaním došlým súdu prvého stupňa 27. mája 2015 (č.l. 369-371) obhajca doplnil podané dovolanie, pričom zopakoval už skôr namietané skutočnosti, že obvinenému bola zo strany súdu odňatá možnosť, aby ho v konaní zastupoval ním zvolený obhajca. Obvinený si zvolil ďalšieho obhajcu 21. novembra 2014, teda až 8 dní po vyhlásení prvostupňového rozsudku. Podpísanie plnej moci ďalšiemu obhajcovi pôvodnú plnú moc neruší, pokiaľ to nie je zakotvené, nakoľko obvinený môže mať zvolených viacero obhajcov. V plnej moci udelennej obvineným ďalšiemu obhajcovi nie je nikde uvedené, že tým zrušil pôvodne udelenú plnú moc. Z toho dôvodu súdu zo zákona vyplynula povinnosť doručovať mu všetky písomnosti, čo sa však v danom prípade nestalo.

Predsedníčka senátu súdu prvého stupňa v súlade s ustanovením § 376 Tr. por. doručila na vyjadrenie rovnopis dovolania ostatným stranám trestného konania. K dovolaniu matky obvineného sa vyjadril iba okresný prokurátor podaním zo 4. júna 2015 (č.l. 381). Vo svojom vyjadrení uviedol, že sa nestotožňuje s námietkami uvedenými v dovolaní. Súd prvého stupňa v konaní postupoval v zmysle procesných predpisov, čo napokon konštatoval vo svojom rozhodnutí i krajský súd. Postupom oboch súdov nedošlo k zásadnému porušeniu práva na obhajobu, preto navrhol dovolanie podané v prospech obvineného podľa § 392 ods. 1 Tr. por. zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) zistil, že dovolanie bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 5 Tr. por.), v zákonnej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1 Tr. por.). Dovolanie podala oprávnená osoba prostredníctvom obhajcu, čo je v súlade s ustanovením § 373 ods. 1 Tr. por. Súčasne však zistil, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zjavné, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len dovolací súd) opakovane pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zjavné, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších - mimoriadnych procesných a hmotnoprávných chýb. Tie sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Tr. por., pričom v porovnaní s dôvodmi zakotvenými v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní sú koncipované podstatne užšie.

Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, sú striktne obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštancia a dovolanie nebolo chápané len ako "ďalšie" odvolanie.

V posudzovanej veci bol ako prvý dovolací dôvod uplatnený dôvod uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., podľa ktorého dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Dovolateľom uvádzaný dovolací dôvod predpokladá, že v konaní došlo k porušeniu práva na obhajobu najmä tým, že boli porušené ustanovenia o povinnej obhajobe § 37 Tr. por. Predovšetkým ide o prípady, kedy súd vykonával úkony trestného konania bez obhajcu obvineného napriek tomu, že ho obvinený musel mať z dôvodu povinnej obhajoby. V posudzovanej veci bol obvinený trestne stíhaný pre zločin, preto nešlo o prípad povinnej obhajoby v zmysle § 37 Tr. por. Napriek tomu si obvinený zvolil obhajcu JUDr. Petra Schmidla na plnú moc, ktorý obvinenému poskytoval potrebnú právnu pomoc od prípravného konania až po konanie na súde prvého stupňa. V tejto súvislosti dovolací súd pripomína, že prokurátor podal na obvineného obžalobu na príslušnom okresnom súde 24. mája 2013, kde je vedená

pod sp. zn. 2 T 52/2013. Vo veci bol určený prvý termín hlavného pojednávania na 9. júla 2013, na ktoré sa však obhajca nedostavil a svoju neúčasť vopred ospravedlnil. Následne musel konajúci súd vo veci viackrát zrušiť termín hlavného pojednávania a stanoviť nový termín, väčšinou z dôvodov na strane obhajcu JUDr. Schmidla (zdravotné dôvody, čerpanie dovolenky) resp. obvineného. Predsedníčka senátu súdu prvého stupňa v snahe zabrániť prípadným ďalším odročeniam ustanovila 10. septembra 2014 obvinenému náhradného obhajcu JUDr. Janu Turanskú (č.l. 281). Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní zo 7. októbra 2014 (č.l. 282-283) vyplýva, že zvolený obhajca obvineného JUDr. Schmidl sa neustanovil, pričom obvinený prehlásil, že obhajca mu vypovedal plnú moc, avšak žiadny doklad o tom nemá. Prítomná bola náhradná obhajkyňa, avšak obvinený požiadal súd o odročenie hlavného pojednávania, nakoľko si chce zvoliť na plnú moc iného obhajcu. Obvinenému bolo vyhovené, hlavné pojednávanie bolo odročené na 13. novembra 2014, pričom bol vyzvaný aby do 10 dní doložil súdu plnú moc novozvoleného obhajcu. V stanovenom termíne však obvinený súdu novú plnú moc nedoložil, a preto sa hlavné pojednávanie 13. novembra 2014 vykonalo za prítomnosti náhradnej obhajkyne, ktorá poskytovala obvinenému patričnú odbornú pomoc. Obvinený mal až do právoplatného ukončenia veci obhajcu, preto k žiadnemu zásadnému porušeniu práva na obhajobu v jeho prípade nedošlo.

K námietkam dovolateľa považuje dovolací súd za potrebné uviesť, že v spise sa síce nenachádza žiadne písomné vypovedanie plnej moci zo strany JUDr. Schmidla, avšak z prehlásenia obvineného na hlavnom pojednávaní jednoznačne vyplýva, že obhajobu zo strany JUDr. Schmidla považuje za skončenú, nakoľko si chcel zvoliť nového obhajcu na plnú moc. O tom, že obhajoba JUDr. Schmidla skončila, svedčí aj nasledujúci postup obvineného, ktorý si zvolil na plnú moc iného obhajcu. Obhajoba obvineného bola teda po celý čas trestného stíhania riadne zabezpečená, a preto námietky dovolateľa nie sú spôsobilé naplniť dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

Dovolateľ ako ďalší dovolací dôvod uviedol ustanovenie § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., podľa ktorého dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Vo všeobecnej rovine k tomuto dovolaciemu dôvodu považuje dovolací súd za nutné uviesť, že uvedený dovolací dôvod sa vzťahuje k najdôležitejšej fáze trestného konania - k dokazovaniu. Dokazovanie prebieha v štyroch etapách, začína vyhľadávaním, nasleduje etapa zabezpečovania dôkazov, potom ich vykonávanie a nakoniec etapa hodnotenia dôkazov. Za dôkaz pritom môže slúžiť všetko, čo môže prispieť k náležitému objasneniu veci a čo sa získalo z dôkazných prostriedkov zadovážených podľa Trestného poriadku alebo podľa osobitného zákona.

Dôvod dovolania podľa citovaného ustanovenia sa vzťahuje predovšetkým k tretej etape dokazovania, t.j. k vykonávaniu dôkazov súdom. Dovolateľ vo svojom mimoriadnom oprávnom prostriedku nekonkretizoval dôkazy, ktoré mali byť vykonané nezákonným spôsobom. Pre naplnenie tohto dovolacieho dôvodu sa vyžaduje, aby sa napadnuté rozhodnutie opieralo o nezákonné dôkazy. Nezákonnosť podľa dovolateľa spočívala v tom, že hlavné pojednávanie, na ktorom bol vyhlásený odsudzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, bolo vykonané bez toho, aby obvinenému poskytoval odbornú právnu pomoc ním zvolený obhajca. V tomto smere však dovolací súd, ako už bolo vyššie uvedené, žiadne pochybenie zo strany nižších súdov nezistil. Argumentáciu dovolateľa vo vzťahu k tomuto dovolaciemu dôvodu preto dovolací súd vyhodnotil ako nedôvodnú.

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

V posudzovanej veci, ako z vyššie uvedeného vyplýva, neboli splnené zákonné podmienky dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/, g/ Tr. por., a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí dovolanie matky obvineného S. I. podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.